

Okoliczności zwiadły tak fatalnie, że dopiero dziś możemy przystąpić do opisanie sprawy, o którą mi chodzi. Przystępuję ad medias res: Naturalnie wiadomą wam, że w całej Rosji od lat kilku najwęższym powodem do środka inteligencji socjalistycznej program socjaldemokratyczny (narodnicestwo^o przecież nie można zaliczyć do obrotu socjalist.) Odrob dopiero przed paru lat, jak niekto robotnicy, zywiotow, bez udziału agitatorów zaczęła się coraz więcej użymać (Astron, Kijów, - na południu, Jarostaw, Tjernowo, Moskwa, Piter w Ros., Wilno, Białystok na Litwie) i ruch soc. demokratyczny przeszedł do sfery dyskusyj studenckich i robotniczych kółek samokształcenia do szerzej aktywności wśród mas proletariatu fabrycznego i rzemieślniczego: organizacja kas aprowizacyjnych, strajki, wyrzucanie na noc agitacji każdego aktywnego [wzrost ostatnimi czasy wyszedł cały szereg broszur - przeważnie tłumacz. z polskiego - , masa odezw: w Piterze, Moskwie, - Kijowie, nawiązanie dożalności u Genewie robotniczym: „Работник”) i oddziaływanie na masę za pomocą literatury^{tej}, oto środki, do których wziętych za ost. 2 lata kółka i grupy soc. demokratów rozwinęły się po różnych miastach i nie dziwota, że jedna partycja organizacja Naturalny bieg wypadków, powzięto uawtywań emigrantów, pedzi, jak widzieli, ku utworzeniu szeroko rozgęzzonego po całym caracie stronnictwa socjaldemokratycznego. I nieprzypadkiem wysł to, nie raz dawniej podejmowane, w bliższej przyszłości ma być uskutecznione - wystanie organizacje miejscowe gotujecie do zlewiania w jedną partycję wszechrosyjską, która by zjednoczyła słabą wszytek rozróżnienia siły miejscowe i dala możliwość wprowadzenia ruchu robotniczego w zakres agitacji politycznej i zaagitowania mas tam gdzie ona jeszcze przez długi czas mogłaby pozostać nieporuszoną przez brak wyprawnych agitatorów. (Wszystko to dawał się, jak zbita ansamblata, ale muszę powtórzyć wam ich, żeby pokazać, co u nas się dzieje, że powiem że patrzyte na ten ruch z nieufnością, wiec ten użymaga się i terrorystyczny rząd - czyrytaście art. „Крестный ход” z powodu ostatniego strajku? - naturalnie że wyprawa jego na granice reform socjalnych będą

(*) Przed pół rokiem wyszła broszura „Оаруагизація спеціяліу Французену” - sprawozdanie z partycji soc. demokratów w P.; możliwieście je dostać w red. „Работника” w S.

nowa a priori powiadanie, nie maerne, ale dowiostwo poli-
tyczna tego ruchu, bez wątpienia jest ogromna, każde zażycie
każden strejk, pnie to już że spotyżają przeciwdziałanie zostrony
radu są, szcota, polityczna, mass i to uadaje ceterum ruchowi,
zdawałoby się, czysto ekonomicznem barwą jasnowo politycz-
na. Nodospic już, smudritem was tem, pnejdiny do sprawy / -
Naturalnie, że i u nas - na Ukrainie: W kijowie, Odessie itd, są stron-
nicy zupełnego zlania się z ruchem wszechrosyjskim; jest jed-
na grupa ludzi, skądaję się z polaków, rosyjan i żydów, która
rozumieją dokładnie, że podobne postawienie kwestyi (utwope-
nie partji wszechrosyjskiej) obok wielu stron doleżeń, ma i uje-
ne, chce temu przeciwdziałać, wyprzedza z nast. założenia:
podobna centralizacja ruchu stoi w sprzeczności z urneniam
pnie wszystkie progr. socjalistyczne prawem każdego teryto-
ryum posiadającego swą odrębność narodowościową, ekono-
miczną i swą historję na autonomicznej i nie zgodzają z
elementarnymi zasadami polityki, ponieważ rozumiona na
tak ogromnym obszarze złożeń z najrozmaitszych elementów
- organizacja nawet poziomu najszerszych ^{chci} nie potrafi przysto-
sować się do odmianych miejscowych stosunków każdego tery-
toryum; nie będzie w stanie sumiećnie wywierać się z wlotowych
na się obawiarów, a najgonej uafem wyjdą, własnie te adrobne
terytorya jak np. i nasza Ukraina. Tu ja nuse, zwroćcie wa-
szą uwagę na to, jak my pojmuujemy wżista, pnie nas za punkt
wyjścia zasady terytorjalności: teraz za najbliższy cel my
postawiliśmy utworzenie skrounictwa socjalistycznego na
Ukrainie (a nie Ukrainskiego); wytłamaerzę: u was - w rus-
kiej Galicyi, powinno że wy w agitacyi nie poruszać esquika naro-
dowościowego, z samej istoty rzeczy pnie czynny udział w ruchu
rdzeanej ludności rusyjskiej i partja będzie wyrascielka nas
naszycie rusko-ukrainska; inaczaj u was - sam Drogomir-
now w jednem miejscu (X zdaje się 15, 95 roku) nie wi że ruch Ukrain-
ski możliwym będzie dopiero po zdobyciu swobody politycznej -

atóż ja
Ukrainie
sniej t.j.
narodow
która zas
nie to: ja
naceln
rypermy
polaków,
niasta p
i asygnu
nie mysl
oflacito i
do koide
nie, a nie
W naj bli
nia tej ps
tu, do ad
nie oddaje
obecnym i
my nawet
może być
uniystan
na dla ha
wać tylk
stowany
Ukrainsk
gdy lud
agitacyi
jedn. st
nowi Ur
Będzie nar
i uijace

otóż ja chcę powiedzieć, że dopiero gdy stronnictwo socyl. na Ukrainie zdoła poruszyć masę rdzenną ludności Ukrain-
 skiej t.j. na wsi, z natury niezruch nabieże zabarwienia
 narodowościowego i partya przestanie w p. Ukrainie
 która zasygnalizuje w tym czasie elementa; teraz obecnie
 nie to: jak by naturalnie wiece, ludność miast i osad fab-
 rykanych ^{na całym południu} zrusyfikowanych ukraińców, rossyan,
 polaków, żydów i cudzoziemców; ukraińskie przychodzi do
 miasta poddaje się bardzo łatwo „cynicznemu” cywilizacji
 i asygnalizuje z ludnością miast. Naturalnie, że my wcale
 nie myślimy ich nawracać na ukraiństwo, toby się wcale nie
 opłacało i pocięto by na szermu programowi: my przemawiamy
 do każdego w ^{jego} ~~języku~~ dla tego, że on najlepiej jego roz-
 nie, a nie dla tego że ten język jest polskim lub ukraińskim.
 W najbliżej przyszłości czeka nas inna praca uswiadomie-
 nia tej części masy fabrycznego i rzemieślniczego proletariatu,
 do którego my i będziemy przemawiać we wszystkich językach
 nie oddając żadnemu pierwiastka. Dalej, dla tej masy w
 obecny i najbliż. okresie hasła politycznej autonomii Ukrai-
 ny nawet pozostanie niezrozumiałym, wystawie jego sprz-
 może być nawet szkodliwym - wówczas do niewągróbynych
 wystaw platformy; na razie, jak tylko masa zrobi się dostę-
 na dla hasła politycznych, ja uważa będzie za celusjarno-
 wac tylko hasła ogólnych swobód politycznych - swobody
 słowami, ubrań, strajku itd. a nie swobody specjalnie
 ukraińskiej. Dopiero, gdy ruch ~~by~~ wejdzie na szerszą tory
 gdy ludność rdzenna ukraińska poddasie socjalistycznej
 agitacji, gdy język ukraiński zrobi się agitacyjnym, gdy
 jedn. słowem poruszą się sami Ukraińcy, dla których hasła auto-
 nomii Ukrainy będzie więcej zrozumiałym i drogiem, wówczas
 będzie nazwać stronnictwo socyl. „ukraińskim” jak i is-
 tniejące teraz w Galicyi, bo ono będzie tanieć z gruntu ruchy

i ostro poli-
 , każde zająć
 nie z drugiej
 im ruchowi
 rawno politycz-
 o sprawy /-
 sie i t.d. za stron-
 ków; jest jed-
 ni żydów, która
 weszły (utworze-
 nia, ma i ujem-
 zatornia:
 zurnenau
 tego terryto-
 iowa, ekono-
 gadsasis z
 wucowa na
 ych elementa
 otrafi przysto-
 każdego terry-
 sie z wlozonym
 nie te adrebe
 zwrocie wa-
 was za punkt
 bliższy cel my
 stycznej na
 : a was - w rus-
 ymika uar-
 siat w ruchu
 i cielka was
 in Dnaguina
 ze ruch Ukrain-
 politycznej

sobie jakoś rasę dauny. Teraz zabraliśmy się do opracowania
danych statystycznych co do stanu własności ziemskiej
w łociańskiej i pańskiej, gospodarce rolnej, przemysłu i proletariatu
rytaku fabrycznego i rolnego i t. d. i t. d. na Ukrainie

Ale że nie znamy literatury ukraińskiej obecnej, nie znamy wa-
żnego ruchu w Galicji, no... i w ogóle literatury traktującej
o autonomii ziem Ukrainy (pouważała prawie nie przedosta-
ła się do nas), opracowanie polit. strony programu, umoty-
wowanie naszej odrębności faktami niezręczności ukraiń-
skiej dla nas było niewiarygodne; wobec tego postanowio-
no porwać się z własnym ruchem, utworem dla nas pod wielką wagą
dawni w niedalekiej urobie przyszłości postużę wzorem no i
prawnien, jak zdawać się powinno - by, naszym najbliższym
i naturalnym sprzymierzeńcem, i udać do Waszej pomocy,
Kamrowy Towarzystwa, spodziewając się że Wy chyba najwięcej
kompetentnym nursicie być pod tymi względami. Korzystając z tego,
i) przypadek rzucił mnie do Galicji, umnie poręczono
poprosić o pomoc z Waszej strony, nie mówiąc już o
niektórych praktycznych sprawach, o których ustnie pogę-
daliśmy nieradługo: literaturę, ja już trochę przewertowałem
i nabraniem pewnego wyobrażenia o waszym ruchu, ale co
do opracowania odpowiedniego referatu ja nie czuję się

na siłach i proszę Was wskazać mi odpowiednią pracę
lub szereg prac, albo nawet wypracować pewien szemat
z dodatkami literatury, podług którego można byłoby
opracować odpowiedni artykuł referat. Proszę Was, jak
~~między innymi napisać mi, jak wy rozpatrujecie się w~~
~~w systemie poruszonej kwestyj, bo nam trzeba wiedzieć~~
~~opinie Galicyan i zadość uczynić naszymi co do spółki~~
~~Piszę na adres: Zakopane. Zakład Chłanica. Janowi~~
~~Andruszkiemu, jeżeli nie uspieszycie odpisać do środka~~
~~to ja nie piszę, bo ja jakieś wyobrażenia ja sam będę w Lwowie~~
~~Wpisać mi kiedyś stanowisko wybitnie w Lwowie, koło siebie, w~~
~~u Kaczyń 64 - 244~~

Proszę Was
Szerepłowa
adres nast.
Andruszkiemu
jeżeli się na
proszę mi
Chłanica
Krawowa P
bardzo mi o
nie chodzi,
bądź już we
dzieci, czy
tego czasu
nie z Wa
jść mi
na imię
i list, bo
Jeszcze...
ności w
ja się spr
prezesa
Wam
sende cr
P.S. Pr
Ten p
nie tyle
i uferne
piery. b

Proszę Was na wszystkie odpisicie mi natychmiast
 Szeregłowo (bo ja w subotę wyjeżdżam stąd) na
 adres nast. Zakopane. Zakład Chranca. Jauswi
 Andruszewskiemu; napiszei wie, jak wy zapatra-
 jecie się na poruszone tu kwestye i dajcie mi poradne
 pisme miie wskazówki; jeżeli według waszego wyro-
 chowania list do sabboty nie dojdzie, to piszcie do
 Krakowa Poste restante na me imie. Ostatecznie tak
 bardzo mi o tą teoretyczną odpowiedź natychmiast
 nie chodzi, bo ja sam prawdopodobnie około 10 go
 będe już we Lwowie, ale właśnie dla mnie ważne wie-
 dzieć, czy wy już stale mieszkaćce we Lwowie i czy około
 tego czasu będziecie zapewne we Lwowie bo muszę koniecznie
 nie z Wami się spotkać w interesie o którym Wam
 już mówiłem. ~~At~~ Czy nie będziecie się gdzieś jeżeli
 na imie Waszej Redakcyi przyjdzie do mnie posyłać
 i list, bo to byłoby dla mnie bardzo dogodnem.
 Jencze... czy mogę rozliczać uko, żeby w razie koniecz-
 ności w waszej Redakcyi można było przewozić, bo
 ja się spodziewam, że mi ^{we Lw.} tamże 3 dni trzeba będzie
 przesiedzieć. Mocno przepraszam Was za zadawa-
 nam meim listami i prośbami fatygę i serdecznie
 serdecznie waszą rezg.

P.S. Proszę Was, zniszczyć kartkę która nam wroczy-
 tem przy naszym spotkaniu i ten list; tego wymaga
 nie tyle moje własne bezpieczeństwo ile wogólny
 interes; jencze raz wie powtarzam, zniszczyć te pa-
 piery, bo to zupełnie przecie niepotrzebne graty.

opracowania
 z...
 stu; proleta
 i nie
 znany wa
 traktujcej
 nie predosta
 am, umo-
 toki ukrai
 postanowio
 owielu waga
 coram no i
 najblizszym
 jej pomocy
 ba najwiecej
 wystojęcego,
 rozczono
 oiaj już o
 stwie poga-
 wertowate
 echn, ale co
 ie Czuje się
 uis prace
 n ożemat
 zna byłoby
~~was, jak~~
~~interesu p~~
~~wiedzie~~
~~do ofitel~~
 Jauswi
~~zako do srod~~
 Lwowe
~~emil, ~~Wl...~~~~